

rőinek azon panaszai, melyszerint ezideig kerületekre a megye felosztva nem lévén, egyik-másik kéményseprő azon kerületekbe is végezte a munkálatokat, amely kerületek még távolsági különbség miatt is illetéktelenül voltak általa használva. A kamara az ottani érdekeltségnek a véleményével a kerületeknek területi nagyságát megállapította és ily véleménynyel a keresk. minisztériumnak felterjesztette.

Olajgyárak sérelme.

Elénk eszmecsere tárgyát képezte az olajgyárak és kereskedők azon jogos panaszja, amely szerint egyes hazai cégek nagymennyiségű olajszükségletüket külföldről és nem a hazai gyárosoktól szerzik be. A közgyűlés belátva a kérdés nemzetgazdasági fontosságát, úgy határozott, hogy a jogos kérdés eldöntése végett a földmívelési és keresk. miniszterekhez indokolt felterjesztést intéz.

Apróbb ügyek.

Tárgyalta a kamara hajdudorogi tatarékpénztár alapszabályainak jóváhagyási kérdését, a máramaroszigeti kádáripari szabály rendeletet, nagybánya város helypénzszabályzatát. Foglalkozott továbbá államsegélyes kérelmekkel, valamint kamarai segélyek iránt benyújtott folyamodványokkal.

A segéditkari állás betöltése.

A tárgysorozat legérdekesebb pontja a segéditkari szék betöltése volt. Szabó Kálmán elnök kijelölte a szavazatszedő bizottságot. Elnök lett Kardos László, tagok Falk Lajos és Dávidházy Kálmán. Ezekután egyszerre mozgalmas lett a terem és a szavazategyűjtő urna rövid negyed óra alatt megtelt a tanácsosok szavazataival. Az első szavazás eredménye a következő volt. Tóth Kálmán 23, Dr. Rédei 20, Dr. Fónagy 12. Mivel e szerint abszolút többsége egyiknek sem volt, az elnökség nyomban döntő szavazást rendelt Tóth és Rédei között. A második szavazásnál dr. Rédei 30, Tóth Kálmán 25 szavazatot kapott és így a szavazási urnából 5 szó többséggel Dr. Rédei Rezső neve került ki sikeresen. Az ő megválasztásával megüresedett a kamaránál egy fogalmazói állás, amelyre az elnöki tanács Dr. Rác Lajost mindjárt ki is nevezte. Ezzel az ülés Dr. Rédei éltetésével véget ért.

Dr. Rédei Rezső a kamara új segéditkára fiatal ember, aki pár hónappal ezelőtt a fővárosból költözött Debrecenbe. Képzett, tehetséges és világlátott ember, a krnek szakismerete és alapos műveltsége mellett nagy előnye az idegen nyelvekben való jártasság.

Dr. Rác Lajos az új fogalmazó debreceni fiú, rendkívül tehetséges és ügyes fiatal ember. Lapunknak évek óta belmunkatársa, a kinek a Budapesti Hirlapban is több értékes gazdasági cikke keltett feltűnést.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Saját tudósítónk telefon jelentése.

Budapest, márc 17.

Teljesen üres Ház. Lengyel Zoltán készül a nagy beszédre, melyet már napok óta hirdet. Am tempora mutantur. Ma már nincs szükség a viharzó ifjúságra és a házszabály-mesterekre és Lengyel Zoltánnak szomorúan kell tapasztalnia, hogy az obstrukcióval együtt szertefoszlott az az érdeklődés is, melyet iránta tanusítottak.

Alig néhány ember van már az ülésteremben, mikor Feilitseh Arthur báró, elnök megnyitja az ülést.

A jegyzőkönyv hitelesítése és az irományok beterjesztése után, a Ház legott áttér a napirendre, az indemnitás tárgyalására. Az első szónok Lengyel Zoltán.

Lengyel Zoltán: Mindenek előtt kijelenti, hogy ő nem tagja a Bánffy pártnak, hanem marad függetlenségi pártinak. Kossuthról és pártjától csak taktikai kérdések választják el. Hosszasan fejtegeti, hogy az ő taktikája miben különbözik a Kossuth párt taktikájától, majd arról beszél, hogy a függetlenségi pártban nincs meg a bizalom saját programja iránt. (Ellentmondás a Kossuth-párton.) Szóló nagyon szívesen szolgál személyekhez fűzött érvekkel is. Még nincs két hete, hogy Benedek János kijelentette szóló előtt, hogy ő nem hisz abban, hogy a függetlenségi párt programja megvalósítható. Mezőssy Béla, aki van olyan jó hazafi, mint akármely tagja az ellenzéknek, szintén nem hisz a függetlenségi párt programjában. Polonyi Gézát is megkérdezte szóló, hogy van e a függetlenségi pártban olyan ember, aki komolyan bízik a program keresztülvételében. Polonyi erre azt felelte neki, hogy van édes fiam, de nem sok. (Derűltetés).

A függetlenségi pártban tehát nincs bizalom a programja iránt. A kormány nemzeti kérdésekben lefelé licitál s így a két malomkő közt szétmorzsolódik a nemzet ügye. Olyan politikai irányzatra van szüksége az országnak, mely nemzeti kérdésekben fölfelé törekszik, de egyuttal kormányképes és bizhatik abban, hogy programja meg is valósítható. Gazdasági kérdésekben is tulságos könnyedén intézi az ellenzék a harcokat s ahelyett, hogy jókor indítana harcot az önálló vámterületért, vár addig, amíg lehetetlen lesz érte küzdeni, hogy aztán azt mondassák, hogy most már ugy sem érhetnek el semmit. Az 1899:30-ik törvényekért nagy harcokat vívott az ellenzék, még szózatot is bocsátott ki s abban a maga diadalának jelezte az 1899:30. törvényeket, most pedig meg sem mozdul, amikor ez a törvények veszélyben van és elpusztulnak a benne foglalt garanciák.

Szóló ezután tíz perc szünetet kér az elnöktől, hogy szünet után folytathassa beszédét.

Elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után

Lengyel Zoltán: Folytatja beszédét. Általánosságban jellemzi az ország közállapotait. Támadja az arisztokráciát, a melynek a politika is csak sport és játék. A nemzeti élet intenzív fejlesztését tartja a követendő politikai eszménynek s óvakodásra int az eddigi irányzattól, a

mely a nagy német eszme szolgálatába szegődött az országot.

Kaas Ivor báró szintén az indemnitás ellen beszélt, mire az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

× **Teljes tanácsülés.** Ma délután 3 órakor a városháza nagy tanácstermében Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt teljes tanácsülés lesz, melyen a közgyűlés elé szánt ügyeket látják el határozati javaslatokkal.

× **Sorozás.** A honvédelmi miniszter az 1903 évről elmaradt fősorozás megtartására vonatkozólag intézkedését megtévén, a végrehajtásra nézve a katonai és illetőségi ügyosztály részéről a következők hozatnak tudomására az érdekelteknek:

Sorozás idő tartama március hó 21, 22, 23, 24, 26. Sorozási hely a Pavillon laktanya VI. épülete.

Sorozás kezdete reggel 8 órakor.

Megjelenni köteleztetnek az 1882. 1881 és az 1880 évben született debreceni illetőségű hadkötelesek s azon idegen illetőségűek, kiknek Debrecenben leendő soroztatását illetőségi sorozó járási tisztviselője engedélyezte.

A sorozási idézések már minden állítás köteles részére kézbesítés végett kiadattak s ha valaki még idézését meg nem kapta volna a katonai és illetőségi ügyosztálynál haladéktalanul jelentkezzen, hogy a sorozásra megidézhető, esetleg az előfordult akadályról értesíthető legyen.

× **A váresi tanács rendelete.** A város tanácsa már több ízben sürgős és szigorú rendeletet bocsájtott ki a sertés-vágásról. A napokban szintén egy szigorú rendelet látott napvilágot. A rendelet a vágóhídi igazgatóhoz szól s a kényszervágásokkal is foglalkozik. Kimondja e rendelet, hogy csak azon sertésveszében megbetegedett sertések egészséges részei bocsájtassanak s illetve bocsájtathók közfogyasztás alá, melyeket a vágóhídi-állatorvos vagy helyettese élőállapotban is megvizsgált már. Kimondja továbbá a rendelet, hogy a vágóhidra megölvé bevitt, de élő állapotban az orvos által meg nem vizsgált sertéseknek közfogyasztás alá bocsájtását a tanács szigorúan tiltja. A rendelet végső sorában utasítja a főkapitányságot, hogy az elárúsító helyeket a tiszti- és kerületi-orvosok által megvizsgálta s a legszigorúban ellenőriztesse.

× **A téglavetőtelep megszüntetése.** Debrecen városának van egy ugynevezett téglavetőtelepe. A körkemence létesítése előtt ez volt az u. n. nagy téglavetője a városnak. A körkemence felállításakor ennek a telepnek hivatása megszűnt és azok, kik ott foglalatostoktak, lassanként ott a telepen meghonosodtak és házakat építettek. Lassan-lassan mind többen telepedtek ott le és ma már a téglavetőtelep kis faluhoz hasonló, mert száznál

több ház épült fel a telepen. A városi tanács a városra nézve károsnak tartja azt, hogy a várostól néhány kilométernyire ilyen falu keletkezzék, hogy ez a telep még tovább fejlődjen, régebben az a tervvel foglalkozott, hogy a telepet végkép megszünteti. — Meg is bizta a tanács Király Gyula tanácsnokot, tegyen ezirányban előterjesztést. — Király Gyula előterjesztésében rámutat arra, hogy a telep mindjobban fejlődik és ha a város ezt megengedi, rövid idő múlva iskolát is kell oda építeni, mert eddig is már 200 a tankötelesek száma. A tanács tegnap tartott ülésén foglalkozott a telep ügyével. A tanács kimondotta, hogy a telepet végkép megszünteti, de ugyanakkor humanitási szempontból, nehogy földönfutóvá tegye az ott lakókat, azt a határozatot hozta, hogy a földtetejű házaknak jövő tavaszig kell eltűnni a telepről, míg a többi, zsindeyes, cserepes házakat 3 év alatt kell eltüntetni.

A kivándorlás.

— Thirring Gusztáv könyve. —

„A magyarországi kivándorlás s a külföldi magyarság” cím alatt egy testes és érdekes munka jelent meg a könyvpiacon, mely az egész kivándorlási ügyet a statisztikai adatok pozitív világításában mutatja és gazdag adatgyűjteményt is ad egyben az olvasó kezébe. Célja a kivándorlás fejlődésének egyes fázisait, mostani nagyságát és mérveit megmutatni s ez által lehetővé tenni az egész kérdés jelentőségének helyes fölismérését.

A könyvben összegyűjtött és megmagyarázott anyag valóban jelentékeny, a mennyiben a magyar kivándorlást nemcsak Amerika felé vizsgálja, hanem minden más európai államok felé is (Ausztria, Svájc, Olaszország, Németország, Franciaország, a balkánbeli államok stb.), azonkívül pedig azt is, hogy a kivándorlási mozgalmak bent az országban miképpen oszlanak meg az egyes vármegyék és egyes városok közt.

A szerző könyvének csak néhány szembeötlő adatát tudjuk megérteni ilyen szűk helyen. De ezek magukban is érdekesek. A kivándorlási mozgalom nálunk az utolsó tizenöt év alatt lett különösen szembetűnővé. A korábbi népmozgalom különösebben csak Bukovina és Románia szempontjából volt figyelemreméltó. A népvészesség azonban egyre jelentékenyebbé lett.

Az 1870—80. évek folyamán 476.664 ember vándorolt ki, de ugyanakkor beköltözött 163.434.

Az 1881—91. években kivándorolt 469.037, beköltözött 272.828.

Az 1891—1900. években azonban már 566.166 vándorolt ki, a mivel szemben 381.400 beköltözés áll. Megjegyzendő, hogy ebben a belső vándorlások (átköltözés) szintén benne vannak.

A népvándorlás által előidéztet népvészesség legintenzívebb volt az utolsó decenniumban.

Győr	7.926 lélek	8.52%
Tolna	18.769	7.25
Veszprém	15.656	7.27
Fejér	14.162	7.26
Sopron	15.776	7.11
Moson	5.152	6.06

Vas	22.593 lélek	5.79%
Baranya	12.088	4.19
Somogy	12.181	3.37

Tehát valamennyi dunántúli vármegyére.

A vándormozgalom eredménye, vagyis a kivándorlási többlet volt a szorosabb Magyarországra, Horvátországra nélkül:

1881—1890-ben	215.118
1891—1900-ban	169.544

Együtt 384.662

vagyis eme 20 év alatt ennyi a népszám valószínű vesztesége a kivándorlás útján. Ugyanakkor Horvátország — elég különös — a ki- és bevándorlás eredményeként 1687 többletet nyert.

A szerző könyvében azután sorra következnek az egyes bevándorlási területek megismertetési: Horvátország, Ausztria, Bosznia-Hercegovina, Románia és egyéb európai államok.

A tengerentúli kivándorlást a szerző grafikai ábrázolatokban és térképekben is bemutatja. Ezek nagy emelkedést mutatnak. 1899-ben 43.393, 1900-ban 54.767, 1901-ben már 70.941 egyen vándorolt a tengerentúltra. Legtöbb tót nemzetiségű van köztük.

Megjegyzendő, hogy az utóbbi években már 20—23 százalék olyan kivándorló megy Amerikába, a ki már egyszer volt ott s így a számításban az abszolút számból legalább is egy ötödöt le kell vonni.

1871-től 1901-ig mindenféle irányban 559.528 lakos vándorolt tengerentúltra. A tengerentúli kivándorlásra leghajlóbb vármegyék ezek: Arva, Szepes, Sáros, Abauj-Torna, Ung, Bereg, Zemplén, Gömör-Kishont és Modrus-Fiume (tengerpart.)

A szerző könyve külön elemzi az állami kötelekből kilépett kivándorlókat, a visszavándorlókat, a területi eloszlást, a dunántúli kivándorlást, az alföldi és székely kivándorlásokat és a horvát-szlavon mozgalmakat.

Külön szakasz a könyvben a kivándorlók demográfiája, vagyis osztályozása nem-, kor-, nemzetiség-, vallás- stb. viszonyok szerint.

Az 1901-ben kivándorlottak között volt minden 100 ezer lakó közül:

tot	955 stb.
rutén	826
horváth-szerb	274
német	250
oláh	177
magyar	163 stb.

A szerző külön fejezetben számol be a kivándorlás káros gazdasági, erkölcsi és nemzeti hatásáról s itt adja elő az Amerikában ápolt pánszláv irányú mozgalmakat is, azután pedig a kivándorlás által okozott elnéptelenedés lényeges adatait mutatja be kivált Szepes, Sáros, Abauj-Torna, Arva és Gömör-Kishont vármegyékben, a hol egyes járáásokban a népszám csökkenése világosan kimutatható.

A könyv második része a külföldi magyarok statisztikája, a hol külön kimutatás alá esnek az Ausztriában, a német birodalomban, a Balkán félszigeten s Európa más részében élő magyarok, külön pedig az Ausztriában élő magyarok. Az Egyesült Államokban az 1900. év végén élt összes magyarországi származású népesség számát 4—500.000-re becsüli. Ez azóta jelentékenyen szaporodott. Legtöbb magyar származású egyén Pennsylvániában él, aránylag legkevesebb Missouriban. Helyzetük Hegedüs Loránt és Szávay Gyula műveiből eléggé ismeretes.

A könyv befejezésében foglalt áttekintés szerint külföldön 1.002.000 magyar származású egyén él. Ebből Amerikára 500.000, Ausztriára 270.751, Romániára 80.000, Szerbiára (1895) 28.797, Bosznia-Hercegovinára 42.358, Moldvára 20.000, Braziliára 12.000 esik.

A hazánkból elszakadt milliónak alig egy harmada él oly viszonyok közt, — fejezi be a szerző — melyeket rá nézve gazdaságilag és társadalmilag kedvezőnek lehetne nevezni; a másik két harmad ki van szolgáltatva oly idegen államhatalmaknak, melyek nemzeti létét nemcsak nem respektálják, de enyhébb vagy erőszakosabb módon — üldözik és irtják. Hol van tehát az a relytélyes erő, mely mindennek dacára mégis elszakítja népünket a hazai rögtől?

A külső okokat ezekben találja:

- nyomor,
- nehéz megélhetés,
- a hazai viszonyokkal való elégedetlenség,
- a jólét utáni vágy,
- az ügynökök csábítása.

Ha ezzel azonban a kint várakozó nyomorúságokat állítjuk szembe, a népléleknek olyan problémája áll előttünk, a melyet megfejteni nem tudunk.

Igy végződik a vaskos könyv, a melynek adatai és megállapításai oly világosságot árasztanak kivándorlási kérdéseinkre, hogy innét-tul az egésznek biztos kezelése válik lehetővé.

EGYHAZ és ISKOLA.

A „magyar irodalmi önképző Társulat” az ev. ref. felsőbb leányiskola s a főiskolai ifjusági egyletek közreműködésével e hónap 20-án délután 5 órakor a főiskola dísztermében, majd a „szabadság-szobor”-nál hazánk nagy fia Kossuth Lajos halálának tizedik évfordulóján kegyeletos ünnepet rendez. Belépő-díj nincs. Adományokat az ifjusági „Kossuth serleg” költségeinek fedezésére köszönettel fogadunk és hírlapilag nyugtázzunk. — A zongorát Szendrő Sándor ur szivességből engedte át.

Az ünnepély műsora: Délután 5 órakor a főiskola dísztermében:

1. A Főiskolai énekkar énekel.
2. Megnyitó. Tartja: dr. Ferenczy Gyula akad. tanár.
3. Oda szavalat Szilágyi Dezső joghallgatótól.
4. Kossuth nóták. Előadja: a Főgimnáziumi zenekör.
5. Emlékbeszéd. Tartja: Erdei Károly, a M. I. Ö. T. elnöke.
6. Kossuth nóták. Eneklük: Nagy Malvin ev. ref. felsőbb leányiskolai tanítónképezdei növendék és Hajdu László joghallgató; zongorán kíséri: Tóth Arpád ev. ref. felsőbb leányiskolai zene-tanár.

7. Felolvasás. Tartja: Bodor Aladár kollégiumi s. könyvtárnok.

8. Szavalat. Tartja: Dobra Jenő, a Hittanszaki Önképző Társulat kiküldöttje.

9. A Főiskolai Énekkar énekel. 6 és fél órakor a Szabadság-szobornál:

1. A Himnusz éneklük a közönség.
2. Beszédet mond: Oláh Béla, a gimnáziumi önképzőkör elnöke.
3. Szavalat. Tartja: Vajó Sándor, a tanítóképezdei önképzőkör kiküldöttje.
4. A szótartó éneklük a közönség.

H I R E K

* **A szanatórium-est jövedelme.** A vasárnapi szanatórium-est összes bevétele 1688 korona, kiadása pedig 1154 korona 71 fillér volt. E szerint a tiszta jövedelem 533 korona és 29 fillér. Ehhez még hozzájárul az a jelentékeny újabb felülfizetés és adomány, mely részben a helyi rendezőséghez, részben a szanatórium egyesület elnökségéhez befolyt. A már közölt felülfizetések óta küldött özv. Mayer Emilné 4 korona, Frenkenfeld gazdasági intéző Pallag 10 korona, Dicsőffy József 10 korona, Hajdu-Nánás város tanácsa 20 kor. Csohány László polgármester (H.-Nánás) 10 korona, özv. Szöllősy Imréné (Földes) 20 korona és Berencsy János (H.-Nánás) 20 korona felülfizetést.

* **A főispán vadászatán.** Domahidy Elemér főispán szűkebb körű társasággal tegnap a Hortobágyon volt vadászatán, honnan ma reggel érkezik vissza.

* **Személyi hir.** Molnár Bertalan Borsod vármegye nyugalmazott főjegyzője tegnap városunkba érkezett. A főjegyző néhány napot fog városunkban tölteni.

* **Sándor napja.** Ma van Sándor napja, egyike a legnevezetesebb névnapoknak, mert számtalan ama Sándoroknak a száma, kik a mai napon városunkban névnapjukat megtartják. Mint a szabadelvűpárt hivatalos közlönye, mi kiemeljük e sok Sándor közül városunk III. kerületének nagyérdemű és szeretett képviselőjét Dobieczki Sándort, kit bizonyára e mai napon neve napja alkalmából nagy lelkesedéssel és szeretettel vesznek körül pártunk hívei, sok boldogságot és szerencsét kívánva városunk köztisztületben és szeretetben részesülő képviselőjének.

* **Az udvarok világitása.** Sok rég rossz szokásból vagy hanyagság következtében ránk szakadt kellemetlenség van még Debrecenben, a mit ki kellene irtani. E visszas dolgok közt a legviszszásabb és egyben a lakosság testi épiségének veszedelmével jár az, hogy a debreceni nagyobb házak lépcsőcsarnokait és udvarait nem világitják. Pedig éppen Debrecenben sok a hosszú, tágas, nagy udvar és csaknem minden házban van kerti, udvari lakás, a hová esti csak nyaktörés árán botorkálhat be a lakó vagy a kinek ott olyankor dolga akad. Ajánljuk ezt a nem tűrhető hanyagságot a rendőrség figyelmébe. Ha szabályrendelet alapján nem kötelezhetők a háztulajdonosok a lépcsőházak és udvarok világitására, a rendőrségnek sürgős kötelessége lenne oly hatósági intézkedés megtételre, mely ezt a visszaélést megszüntetné.

* **Balmazújváros-Nádudvari vasut.** A kereskedelmi minisztertől tegnap érkezett a leirat a Balmazújváros

és Nádudvar között létesítendő vasuti vonalra vonatkozólag. A leirat engedélyt ad a vonal kiépítésére. Az engedélyt a Kaba-Nádudvari helyi érdekű vasut részvénytársaság kapta meg. Az építkezést még e hónap folyamán meg is kezdik.

* **Benyáts Emil temetése.** A városzerte mély részvétet keltett és váratlan halállal elhunyt Benyáts Emil temetése ma délután 3 órakor lesz, az elhunytnek József kir. herceg-utca 6 sz. alatti lakásáról. A gyászestéről a család az alábbi gyászjelentést adta ki:

Mélyszéges bánattal tudatjuk szeretett férjem, apánk, vöm, testvérünk, sógorom, néh. id. Benyáts Emil kereskedőnek f. hó 16-án, élete 56 ik, boldog házassága 24-ik évében váratlanul történt elhunytát. Drága halottunk hült tetemét József kir. herceg-utcai 7. számú házuktól, az ág. hitv. ev. egyház szertartása szerint f. hó 18-án d. u. 3 órakor a Hatvan-utcai temetőben foguak eltakarítani. A végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat s elhunyt kedvesünk kártársait bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1904. március 17. Felesége: özvegy idősb. Benyáts Emilné, született Sóvágó Erzsébet; gyermekei: ifj. Benyáts Emil, Benyáts Erzsébet, Benyáts Endre, Benyáts Ernő. Napa: özv. Sóvágó Gáborné, sz. Vásárhelyi Zsuzsánna. Sógornője: Kerekes Lászlóné sz. Sóvágó Mária és családja. Testvérei: Benyáts Matild, Gusztáv, Hermin, Károly, Eduárd, Adél és családjaik.

* **Debreceniek Abbáziában.** Több héten át eredménytelenül várták az Adria partján drága pénzen üdülők a szép tavasz beköszöntését, míg végre csakugyan elérkezett az, — elűzve a rég óta ott függő boros fellegetek s ragyogó napfényvel árasztva el a tengerparton bájosan elterülő üdülőtelepet is, a hova az elmúlt hetekben annyi magyar vendég érkezett, amennyi eddig talán sohasem. Debrecenből jelenleg ott időznek: dr. Szikszai Szabó József leányával és fiával, dr. Bruckner Ernőné fiával, dr. Kérészy Zoltán, özv. Erberné, Szabó Emma, Rózler Kornélia, özv. Berger Vilmosné fia Imre, dr. Magoss György leánya Olga.

* **Érdekes házasság.** A szerelmi romantikában nem utolsó helyen áll az a regény, amely most foglalkoztatja a bécsi társaságot. A császárvárosban mintegy két év előtt a diplomáciai testületben a török szultán egyik fiatal, dúsgazdag hivatalnokja jelent meg kiküldetéssel. A fiatal török főúr, Sidy bey Hamid, a bécsi utcákon meglátott egy feltűnően szép ifju hölgyet, aki anyjával sétált. Meglátni őt és megszeretni: ez — mint a regényekben mondani szokás — pillanat műve volt. Követte a sétáló hölgyeket diszkrét távolból egészen a lakásig, ott aztán megtudta, hogy Koller állami tisztviselő felesége és leánya a két hölgy. A szerelmes török nem nyugodott addig, amíg módot nem talált arra, hogy bemutatassa magát. Egy társaságban találkoztak aztán mind gyakrabban és a török lelkesen udvarolt a hölgynek, aki kezdett szintén melegebben érezni a délvideki Romeó iránt. A nagy udvarlás most azzal végződött, hogy a török feleségül veszi a szive választottját. Azonban természetesen bizonyos feltételek mellett; és pedig: a hölgy egyetlen felesége lesz a töröknek, aki tehát háremet nem tarthat; ennek ellenében pedig a hölgy felveszi a férje vallását, vagyis mohamedán

lesz. Az érdekes házasságkötés rövid időn belül megtörténik.

* **Öngyilkos főhadnagy.** Déváról jelentik, hogy Szászvároson Tóth Kálmán 31. gyalogezredbeli főhadnagy fobelötte magát. Holttestét a katonai őrzőtalálta meg a katonai lövöldében. Hir szerint az öngyilkosság oka gyógyíthatatlan betegség volt. Legutóbb három hónapig feküdt a nagyszombati kórházban betegen, honnét szombaton jött ki és vonult ezredéhez. Az öngyilkos egyetlen levelet hagyott hátra atyjának, ki nyugalmazott honvédezredes.

* **Álnévvel csaló.** Körözés érkezett tegnap a központi szolgabírói hivatalhoz. A körözöttnek Kovács Gyula a neve s többszörös csalásért keresik. Volt miniszteri fogalmazónak mondja magát mindenütt, kinek bizonyos körülmények miatt le kellett mondani állásáról, jelenleg Kalló József szintársulatánál működik mint titkár, kinek nevében követte el csalásait. A vizsgálat kiderítette, hogy a Kalló József név is költött, amennyiben ily néven senki sem alakított társulatot. Feljelentések érkeztek ellene Kun-szt-Miklós, Marcali, Ráckeve, Kiscell községek előljáróságaihoz. A körözött Kovács Gyula magas, jól öltözött, bőbeszédű ember.

* **Véresre vert asszony.** Egy összevissza karmolt, véresre vert asszony keresett tegnap menedéket a rendőrségen. Az volt a panasza, hogy egy Kis Bálint nevű helybeli napszámos tegnap lakására rontott s megverte. A rendőrségen kiderült, hogy panaszos Simon Juliánna és már régebbi idő óta vadházasságban él Kis Bálinttal, ki már egy ízben ki is volt tiltva a város területéről. Büntetése után ismét kitoloncolják.

* **Halálozások.** Tegnap a következő elhunytakat jelentették az anyakönyvi hivatalnál: Pongor Gizella ev. ref. 1 hónapos. Tarján Ferenc ev. ref. 21 napos. Benyáts Emil ág. ev. 56 éves.

* **Gyászjelentés.** Hajdu-Nánásról a következő gyászjelentést kaptuk: A magam, valamint gyermekem, unokáim s nagyszámú rokonság nevében mély fájdalomtól lesújtva tudatjuk a forrón szeretett kedves férjnek, a legjobb apának s szerető rokonnak Mádi Ujvári Béla ur földbirtokos, Hajduvármegye törvényhatósági bizottsági tagnak folyó hó 16 ik napján délelőtt 10 órakor életének 69-ik, boldog házasságának 45-ik évében szivszélhűdés következtében váratlanul történt gyászos elhunytát. A drága halott hült tetemét folyó 1904. évi március hó 18-dik napján délelőtt 9 órakor fogjuk az ev. ref. egyház szertartása szerint a templomban tartandó gyászbeszéd után az új felső temető kertben az örök nyugalomnak átadni. Mely végtisztességre rokonait, ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Kelt Hajdunánás, 1904. márc. 16. Bánatos neje: özv. Ujváry Béláné Sinay Emma. Menye: özvegy Ujváry Odönné Nagy Erzsébet. Egyetlen gyermeke: Dr. Hrehuss Viktorné Ujváry Emma. Veje: Dr. Hrehuss Viktor. Unokái: Hrehuss Irénke, Kata.

* **A cigányverseny.** Mint tudvalévő e hónap 29. 30. és 31-én Makó Lajos színigazgató is rendez színházunkban cigányversenyt. A versenyre már eddig is több cigányzenekar jelentkezett. A jelentkezők között van Hamza Miska és fiainak nagyváradi bandája is, kik néhai Tisza Kálmánnak voltak kedvelt, híres cigányai. — A jeles banda feje, az öreg Hamza Miska, már tegnap este látogatást

is tett városunkban s este a Rác Károly kitűnő bandájának élén játszott a Bika kávéházban s a közönséget igen kellemes gyönyörűségben is részécsitette. A cigányverseny napjain különben a banda e hónap 29-én az Angol királynőben, 30-án a Bikában és 31-én a Hungáriában fog hangversenyezni.

*** Lóháton az ország határáig.** A cs. és kir. 3-ik huszárezred, amint tudvalevő, a jövő hóban foglalja el új Galiciában levő állomáshelyeit. Az ezrednek nagykikindai osztálya már április 7-én indul el és lóháton megy egész Munkácsig, április 10-ike körül Aradon fognak táborozni. Az aradi osztály április 14-én vonaton megy egész Grodekig, miután az aradi laktanyában levő lovak egy része beteg, s nem alkalmas ily hosszú, néhány hetet igénybe vevő utra. Érdekes, hogy az ezrednek harmadik éven túl levő katonái is Galiciába mennek, hogy két-három hónap múlva, amikor az ujoncok bevonultak s a lovakkal bántani tudnak, jöjjenek haza.

*** Vasuti kaland.** Kellemetlen vasut kalandja volt egy Stesser Róbert nevű müncheni kereskedőnek. Berlinbe utazott a gyorsvonattal s a kalauznak jó borralát adott, hogy külön fülkéhez jusson. Amikor Berlinbe ért a vonat és Stesser egy hordárral kivitte a málhait a kocsiából, az ő holmija között egy idegen láda volt.

— Ez nem az enyém, — mondta Stesser.

— De hiszen ott volt a kocsiiban s más nem ült a fülkében, — felelte a hordár. Akkor hát úgy látszik, valaki ott feledte. Majd jelentést teszek róla.

A hordár át is adta a csomagot az állomás-hivatalba, ahol azonban senki sem jelentkezett az elhagyott tárgyért. A raktárban aztán penetráns büzt kezdtek érezni s a ládát felbontották. Ekkor borzalmas titoknak jöttek a nyomára: a ládában egy kéthetes halott csecsemő volt. A rendőrség kinyomozta Stessert s vád alá helyezte. A kereskedő persze bámult s védelmezte magát a képtelen vád ellen. Mégis több heti meghurcoltatásban volt része a kis csecsemő miatt, melynek gyilkosát most más nyomon keresik.

*** Dráma az erdőben.** A szép smegyeli Hatfalu határában lévő kincstári erdőben volt alkalmazva Bokor Antal erdővéd, aki a felügyeletére bízott erdő-részben valóságos basamódra uralkodott. A vadorzókkal és a fatolvajokkal szemben kérlelhetlen szigorúsággal járt el, de ha asszonyokat vagy leányokat talált az erdőben, akik galyakat szedtek, ezekkel szemben meglágyult, sőt még maga adott nekik tüzelőfát, ha a szép szóra hallgattak. Bokor pedig értett ahhoz, hogy az erdőben talált fehérszót, ha szépszóval nem lehetett, erőszakkal megnyerje büns céljainak. A faluban közbeszéd tárgyát képezte ez a csunya dolog. A napokban aztán rajta vesztett. Két héttel ezelőtt egy Frink Juli nevű 14 éves leány járt az erdőben fát szedni. Rokor megfogta a leányt és alkudozni kezdett vele. Mivel azonban a leány ellenkezett, Bokor állati merényletet követel el ellene. A leány sirva panaszkolta el otthon az anyjának, hogy mi történt vele, de a leány apja akkor nem volt otthon. A múlt vasárnap megérkezett a leány apja, aki, mikor megtudta, hogy leányával mi történt, bosszúra határozta el magát. — Másnap kiküldte az erdőbe a leányát az erdőbe ismét fát szedni, ő pedig utána ment és leste, hogy mi történik. Nem sokáig kellett várakozni, Bokor megjelent

az erdőben s mivel a leányt egyedül találta, ismét alkudozni kezdett vele. A leány apja csak azt várta, hogy letegye Bokor a fegyvert. Rejtékhelyéből előgrott, felkapta az erdővéd fegyverét s azzal előbb rálőtt Bokorra s azután megfordította a fegyvert és a puskatussal addig verte fejbe, amíg élet volt benne. — A gyilkosság elkövetése után Frink Márton hazament és önként jelentkezett a csendőrségnél, ahol elmondta, mi történt az erdőben. Frink Mártont letartóztatták.

*** A csőszfogadás költsége.** Apró, harsabajuszu emberke toppantott be a bíróság elé. Egy-két pereig tartó mándli-rángatás, torokköszörülés és nagyokat nyelés után elmondta, hogy a baj hozta ide, nem egyéb. A taryai bérföldéken levő gazdák társulattá vergődtek össze, annak rendje és módja szerint csősz fogadtak, két korona foglalót adtak neki, de a csősz felé se néz a gazdaságnak, nem állt helyre.

— Hol a cselédkönyve?

— Abbizony nem volt neki.

— No akkor nem is muszáj neki helyre menni. Kendtek hibáztak, mikor könyv nélkül megfogadták. A két koronáért a községi bíróságnál beperelhetik.

— Instálom, de nekünk egyéb költségünk is vána követelni való.

— Mi az ördög?

— Hát mikor csősz fogadtunk, — tetszik tudni — egy kis költség merült föl, mert már az ugy szokás.

— Mitféle költség?

— Hát a kolláció költsége. Egy kis áldomás nélkül csősz csak nem fogadhat az ember. Már meg újra csősz kell fogadni, újabb költség megint, tekintetes uram.

A rendőrbíró véleménye olyan formán nyilatkozott meg a csőszfogadás költségei felől, hogy azt aligha fogják követelni gazduramék a községi bíróság előtt a megszökött csősztől.

*** Körözés.** Ily eimen hirdetés olvasható a rendőrség bünygyi osztályának hirdető-tábláján. Arról van benne szó u. i., hogy két kis iskolás gyermek elveszett. Nagy Jenő 12 éves az egyik és Nagy Gyula 10 éves fiúcska a másik. E hónap 3-án távoztak el a szülői háztól s azóta nyomuk veszett. Az előbbi szőke, jó növésű, barna, kerek piros arcú az utóbbi. Ha valaki netalán tudna róluk valamit, jelentse a rendőrségnél, nagy hálára kötelezi a kétségbeesett szülőket.

*** Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni,** Mauthner-féle magvakat vessenek Idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapest, Rottenbiller u. 34, mindenkinek ingyen megküldi A kitűnően tisztított legnagyobb csiraképeséggel bíró, fajtiszta magvak árai alacsonyok, takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék dus választékban.

*** Apró rendőrségi hírek.** Megvert kocsis. Szarka Sándor fiatal kocsis legény panaszkolta tegnap, hogy míg gazdája nem volt otthon, Nagy Dániel nevű társa annyira megverte, hogy egyik karjával nem tud dolgozni. — A verekedő Nagy Dániel a rendőrség elé kerül. — *Megszökött cseléd.* Veres László helybeli gazda panaszkolja, hogy cseléde Fruszkai Imre megszökött tőle. A rendőrség előállíttatja a hűtlen cselédet. — *Ellopott óralánc.* Kartai Ferenc kovács segéd tett jelentést tegnap, hogy óraláncát, míg nem volt otthon, egyik társa, állítólag Beke József, kabátjából kilopta. A rendőrség kutatja, mi igaz a dologban.

*** Rövid hírek. Trauszváli csendélet.** Johannesburgból jelentik, hogy tegnapelőtt este fegyveres rablók betörték a nemzeti bank denveri pincéjébe. A bank igazgatóját puskalövessel megsabazták. A rablók k. b. 1000 font sterlinget vittek el. — *Az öngyilkos tábornok.* A minap adtunk hírt arról, hogy Wiesbadenben Alten tábornok öngyilkossági kísérletet követett el. Mint Berlinből jelentik a tábornok tegnap belehalt sebeibe. — *Rablótámadás egy lelkész ellen.* Kassáról jelentik, hogy Radán pár nap előtt négy rabló hatolt be Carilla lelkész lakásába. Mialatt a rablók a szakácsnét fojtogatták a lelkész elmenekült s a falut féllármázta. A rablók ezt látva elmenekültek, de közben megsabazták a papot. A rablókat nyomozza a csendőrség. — *Egy híres olasz publicista halála.* Giurati Demeaio az olasz publicisztika egyik legkiválóbb képviselője, mint Milánóból táviratozzák, 76 éves korában meghalt. Giurati, akit 1832-ben a képviselőházba is bevilasztattak, különösen jogi kérdésekről írt cikkeket a laikus publikumnak. — *Amerikai képviselők Roosevelt ellen.* A washingtoni képviselőházban, mint írják, szombaton erős tüntetés volt Roosevelt ellen. Számos képviselő erős szavakban kelt ki az elnök ellen s odanyilatkozott, hogy az elnökválasztásnál Lanna képviselőházi elnököt fogja támogatni.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejratánál levő kirakatokban.

x Végzett joghallgató bármilyen iskolai növendékek tanítását elváltalja. — Cim a kiadóhivatalban.

Ma este az Arany Bika kávéházban Magyar testvérek zene-kara játszik.

Az orosz-japán háború.

Korea hadviselő hatalom.

Szöul, márc. 17. A Tumen folyó mellett lévő Kjonghjeung koreai kereskedelmi előljárója a vladivosztoki tábornoktól azt a közlést kapta, hogy Oroszország Koreát hadviselő hatalomnak tekintti, mert Japánhoz csatlakozott. Ennek következtében 4000 főnyi koreai csapatot küldenek jövő héten Szöulból észak felé. A japánok véglegesen megállapították, hogy a nagyszámu orosz tábori tüzérség a Jalu folyam északi partján nagy földerítéseket tettek.

Orosz csapatok Asanganban.

Niucsvang, március 17. Jól értesült helyről azt jelentik, hogy jelentékeny orosz csapat állapodott meg a megerősített Asangan városban, mely hadi állás tekintetében nagyon értékes pont. A japánok a japán-kinai háború idején eddig nyomultak elé. Szen-mangcsöngből érkezett szavahihető bennszülöttek megerősítik azt a jelentést, hogy az oroszok főereje, mely a Jalu folyónál volt összevonva, most átlépett a folyón és kisebb csapatokat hagyott hátra Antungban és Csin-lien-csöngben, valamint más helye-

ken a folyó őrzésére. Hír szerint 14 napja japán felderítő csapatok voltak Antungban, mely idő óta a Jalutól nyugotra japánokat nem láttak.

Francia királysarjak a harctéren.

Pétervár, márc. 17. A kaukázusi lovaság főparancsnoka Lajos Napoleon herceg és Jaime Bourbon herceg elutaztak a harctérre, a hol fontos pozíciók védelmét bízták rájuk.

Félnak a japán kémektől.

Odessza, márc. 17. Nagy riadalmat okozott a hír, hogy japán kémek érkeztek Odesszába. Az odesszai kikötőben horgonyozó Amelia nevű olasz hajón tényleg van egy japán fűtő, a ki azonban már tíz év óta nem volt a hazájában. Az idegeneket, a kik Odesszába érkeznek, gondosan megfigyelik.

Uj-ágyu úteg.

Páris, márc. 17. Port-Arturból jelelik, hogy Makakarow tengernagy a Retwizan s a Cezarevics kis-bb ágyukból egy úteget állított össze s azt a Bigeon-öböl felett állította fel. Ezzel a japán hajóknak pozícióit megnehezítette.

EGYLET.

Társas összejövetel. A Kossuth dalkör Kossuth Lajos halálának 10 éves évfordulójára alkalmából összejövetelt tart március 20-án a Törő-féle vendéglőben belépődíj nélkül, melyre az egyesület összes tagjait úgy pártoló, mint alapító tagjait és az érdeklődő közönséget ez uton hívja meg a dalkör. — Műsor. 1. Megnyitó beszéd. 2. Emlék Tordai Gábertől, előadja a dalkör. 3. Alkalmi beszéd, tartja Erdei Károly hittanhallgató. 4. Szentelt hantok Mosonyitól előadja a dalkör. 5. Kossuth Dala Gálltól, előadja a dalkör. Kezdeté 7 órakor.

Köszönetnyilvánítás. Az izr. négyesület javára a következő adományok folytak be hozzám: Kölesönös segélyző egyesülettől 100 K. Közgazdasági banktól 30 K. Polgári tak. és segély szövetkezettől 25 Takarékos és Hitelszövetkezettől 15. Alföldi Takarékpénztártól 10 és Goldstein Mórtól 10 korona. Midőn ezen adományokat nyilvánosan nyugtázom a nemeskeblű adakozóknak — szegényeink nevében — hálás köszönetet mondok. Dr. Balkányi Miklósné elnök.

A zsidó ifiak egyesületének estélye. A zsidó ifjak egyesülete e hó 20-án, vasárnap este fél 8 órakor a Fröhner szálló éttermében estélyt tart változatos műsorral. Belépő díj nincs mindenkit szívesen lát a rendezőség. A műsor után társasvacsora lesz.

MULATSÁG.

Vasutasok mulatsága. Fényes sikerű mulatságot rendeztek tegnap este a helybeli máv. tisztviselők a pályaudvar ét-

termeiben. Csupán házias jellegű összejövetelnek mondották a rendezők, de a fényes siker bálhoz illő lett volna. A kedélyes este hangversenyyel kezdődött. A nagyszámú közönség előtt elsőnek Podolszky Margit urleány lépett az emelvényre s remek hegedűjátékban részletet az élvező hallgatóságot. Valóságos falrengető tapssal jutalmazta a hallgatóság. Utána ének következett Bognár Matild urleánytól, kinek művésziességét már városszerzte ismerik. Négyezer kellett újra meg újra megjelennie a közönség előtt; alig akartak szép énekével betelni. Majd Podolszky Margit urleány prim-hegedű, Lasz gallner Ágoston esellő és Dénes Arthur zongora összejátéka következett. A valódi élvezet gyönyörével hallgatta a közönség. A hangverseny után mintegy 150 terítékű társasvacsora következett. Ezután már csak tánc jött, de tartott kiváló-kivirradtig. A kedélyes estén megjelent az egész máv. tisztikar. Ott volt Tolnay Kornél, Szigmeth Károly stb. és mint régi vasutas: Dobieczy Sándor képviselőnk is.

Dalestély a Bikában. A magyarországi cipész, csizmadia munkások és munkásnők szakegyletének helyi csoport dalkara 1904. év március hó 20-án, vasárnap az „Arany-Bika” disztermében Hora Károly karnagy vezetésével tartja első bemutató dalestélyét a következő műsorral:

1. Nyitány, előadja Kiss Béla zenekara.
2. Alkalmi szavalat, irta és előadja Csengeri József.
3. Munkás Marseillese, előadja a dalkar.
4. Petőfi, előadja Varga András.
5. Népdal egyveleg, előadja a dalkar.
6. Proletár himnusz, előadja a dalkar.

A műsor után reggelig tánc. — Belépti díj: személy-jegy előre váltva 1 kor. 20 fill. Család jegy 3 személyre 3 kor. 20 fill., este a pénztárnál 20 fillérral több. Jegyek előre válthatók: Stempel Mihály egyleti pénztárnoknál Batthyány-utca 15., Elfenbein és Klein piac-utca, Réthi György Batthyány-utca levő cipész mester urak üzletében, valamint a dalkarban működő tagoknál és este a pénztárnál. Kezdeté este 8 órakor.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Márc. 18. péntek: Bob herceg, daljáték.
Márc. 19. szombat: III. Rikárd, szomorudaljáték.

Márc. 20. vasárnap d. u.: Aranylakodalom, daljáték, este Cigányélet, népszínmű. Először.

— (III Rikárd). Nevezetes ünnepi estéje lesz a színháznak holnap szombaton, a mikor Shakspeare egyik leghatalmasabb alkotása, a csodálatos tragikai fenség magasában szárnyaló III. Rikárd kerül színre. Hisszük és reméljük, hogy a rendszeresen, üzleti számítással egyre

mélyebbre leszállított igényű debreceni közönség izlése nem romlott még el annyira, hogy áhitattal ne zárándokolna a művészet csarnokába erre a Shakspeare előadásra. Senkit sem akarunk a város színházlátogatói közül azzal a feltevessel megsérteni, hogy a kintorna-muzsikánál. a több évi részletre beosztott csiri-bir játékoknál ne becsülné többre az örökké való költészet e tökéletes megnyilatkozását.

— (Hitelezők garázdálkodása.) Budapesti tudósítónk tegnap éjjel a következő hírt táviratozta nekünk: A Népszínházban ma este Katinka grófnő című daljáték helyett hirtelen a *Lili* került színre, még pedig összeszedett magánjelmezekkel, miután Porzsolt Kálmán esődtömeggondnoka az utolsó órában értesítette Vidor Pált, az új igazgatót, hogy a színház lefoglalt ruhatárának használatát nem engedi meg. — Eddig a távirat. — Ez a híradás már magában így szárazon is felháborító. Milyen végtelen foka a sülyedésnek, hogy a magyar színművészet művelésére fővárosi közpénzből emelt Népszínház sorsa felett pórul járt hitelezők mint varjak károghatnak! Mekkora megalázása minden művészi törekvésnek a kapzsiság szelleme által, hogy a bukott igazgató magán hitelezői ott garázdálkodhatnak azon a helyen, a hol a főváros lelkes anyagi és erkölcsi támogatása mellett a nemzeti színesztet oltáráról kellene magasba emelkednie az áldozat lángjainak! Valóban a budapesti népszínházi bizottság verheti a mellét és hamut hinthet a tejére: rut magánérdekek piacává engedte sülyeszteni a Népszínházat és most nem képes meggátolni oly botrányokat, hogy egy szerencsétlen kezű, színigazgatásra alkalmatlan ember falánk hitelezői betörjenek a főváros színházába s ott a maguk keserves lefőzetése miatt bosszujok dühével akarják megakadályozni a Népszínház visszatérését művészi hivatása medrébe. Mi itt a vidékről nézve úgy látjuk a helyzetet, hogy a fővárosi sajtónak és a főváros hatóságának egyaránt kötelessége kisép-rüzni abból a csarnokból a kufárokat, akik úgy látszik végkép összetévesztették a Népszínházat az árverési csarnokkal.

— (Brankovics György.) Obernyik Károly szomorudaljátékát jó előadásban láttuk az este. A sok kevés értékű darabok után valóságosan megpihenünk egy-egy komolyabb, tartalmas előadás láttára és hallatára. A szereplők igyekeztek a jeleneteket kidomborítani és átértett játékkal sok elismerést arattak. Különös dicséretet érdemel Csiky László, aki a régi jelesekre emlékeztető művészi ihlettel, nagy arányú készültséggel és teljes tragikai hangulatot teremtve játszotta Brankovicsot.

— (A miskolci színigazgató bukása.) Németh József, a miskolci színház igazgatója tegnap délután, mint tudósítónk táviratozta, fizetésképtelen lett és lemondott az igazgatásról. A társulat tag-

jai szövetkeztek és a színházi évszak végéig tovább vezetik a színházat.

— (Szinigazgató híradása. Pénteken kerül színre huszonötödször a Bob herceg a legutóbbi szereposztással.

Szombaton lesz a reprize Shakspeare III. Richárd király című 5 felvonasos tragédiájának. A címszerepet Sebestyén Géza fogja játszani, kivüle részt vesz az egész személyzet a darabban.

Klenovits György a Don Caesar című vígjátékban bucsuzik a debreceni közönségtől.

Vasárnap délután Rákosi Viktor és Beöthy László látványos színműve az Arany lakodalom kerül színre félhelyárakkal.

TAVIRATOK.

A néppárt kavardása.

Budapest, márc. 17. A néppártnak ma estére tervezett tisztújítása elmaradt mert hír szerint Zichy János gróf nem hajlandó az elnökséget elvállalni. Másrészt az alelnökség betöltésében sem jutottak megállapodásra miután többen Rakovszky megválasztását ellenzik.

A balkáni helyzet.

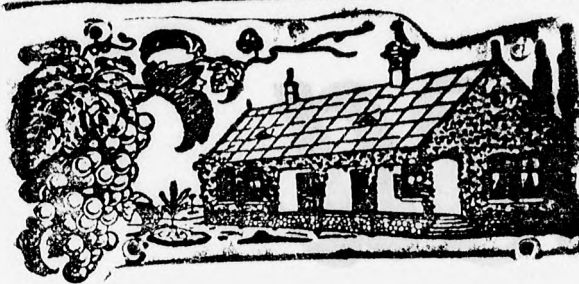
Konstantinápoly, márc. 17. A csendőrséget újjászervező bizottság mai ülésén a portának a csendőrségi memorandum ügyében adandó felvilágosításokat állapítottak meg. — Az eredeti határozatok változatlanul megmaradnak. A portának a memorandum szövegét illetőleg néhány

magyarozattal szolgálnak, melyeket valószínűleg holnap nyújtanak át az entente nagykövetségnek.

Gabonatözsde.

Budapest, március 17. Buzakinálát mérsékelte, vételkedv gyöngé. Lanyha irányzat mellett 10,000 métermázsra került forgalomba, gyöngém tartott, közben 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: szép.

Buza áprilisra	8:16—17.
„ októberre	8:08—09.
Rozs áprilisra	6:53—54.
„ októberre	6:63—64.
Zab áprilisra	5:46—48.
„ októberre	5:62—63.
Tengeri májusra	5:29—30.
„ júliusra	5:39—40.
Repece augusztusra	11:30—00.

SZŐLŐLUGÁST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha meg nő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értékelik az eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven elátják házukat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskatály, és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcsekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek a legremekesebb díszé, anélkül, hogy legkevésbé helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldeték meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Cím: **Érdeklődő első szőlőültetvénytel** ep Nagy Kágya, u. p. Székelyhid.

Férjem uram sem ellenzi

Dávid Gyula, északi gyógyszer. szépitőszereit használni. Szépitő és más arcfoltok ellen Eszéki pomádéja ára 10 f., K. 1.90, 2.20, makacs arcfoltoknál az erősebb hatású Pompadour-pasztlám árcsúgja K. 3 és 5. Arccsúgító fekete pont alakú miteszerek egyedüli műlászója a Juvénil, ára K. 1 és 2. Bármelyik szerem használata előtt csakis Detergon különös porszappannal kell mosdani K. 1, 2, 3. Örömet szerzek szíjate llyitő bajfestőmmel az öszülőknek, próbaüveg K. 2, 4 és 8.

ANTEGRIN. Háziállatok óv- és gyógypora. Minden gondolkodás és kérdészködés nélkül, hogy mi volna jó, csakis Antegrinot kell, a mint bágyadtak, mindjárt beadni. Egyszeri adag alig kerül 3 krajcárba, melylyel nagy kárt elhárítanak azok, a kik óvszerképen és étvágygerjesztől hété-korba adva hizlaláskor is mindig már előre megrendelik, például 100 darab sertés közt a dögöt megszüntetni 10—15—20 kilogramm szűkegés. Egy tekeres ára K. 2, mely elég 2 ösldő megmentésére, Egy kilogramm ára K. 4. Két és fél kilogrammot tíz sertésre csomagolással K. 10.92 f-ért már bérmentve is küldöm. Öt kilogramm 20 K. helyett K. 19; de 10 kilogramm csak K. 34. Kaphatók posta v. vasúton utánvétellel küldve, csakis **Dr. Dávid Viktor.**

Törv. védve. Gyógyszerész-tudor, a m. kir. természettudományi társulat rendes tagja. Szent István király gyógyszer-tárában, ESZÉK, I. út.

SPECIALISTA

Sérvkötőkben! Keleti-féle legújabb cs. és kir. szab. sérvkötő

pneumatikus gummi pelottval a legökéletesebb a maga nemében! Nem csuszlik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül kitűnő fekvése által felülmul minden más gyártmányt.

ÁRAK: Egyoldalú | Kétoldalú
12 kor. | 24 kor.

Uj! Igen célszerű. Uj!

Keleti-féle cs. és kir. szab. higionius gumisérvkötő rugónélkül gyenge a nyomás iránt érzékeny getegeknél legmelebbebben ajánlható.

Árak: Egyoldalú | Kétoldalú
kor. 10.— | kor. 20.

Törvényesen védve. Testgyógyászati gyáraimban teljes jótállás mellett készülnek továbbá: járó- és támgépek, mü-fűzők ferdennöttek részére.

műlábak és műkezek — amputáltak részére. —

H a s k ö t ő k, gummi-görcsér-harisnyak stb.

Betegtoló székek és kocsik.

Uj! Uj! Cs. és kir. szabadalmazott szagtalan **Fontos!**

szoba-ürszékek, légmentesen elzárható (szagtalan) fedéllel, *Eredeti gyári árak mellett!*

Valódi francia gummi-óvó különlegességek eredeti párizsi csomagolásban. Árak kor. értékben! Tucatankint: 2, 4, 6, 8, 10, 12. Legújabb, 1903. évi körül-belül 3000 díszes ábrát tartalmazó árjegyzéket titoktartás mellett küld ingyen és bérmentve.

Keleti J.

orvos-sebészeti mü- és kötszer-gyára. Alapítva 1878.

Budapest, IV. Koronaherceg-u. 17.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa Utódai

Debrecen, kistemplom bazar.

Megérkeztek a

Tavaszi divat

gyönyörű ujdonságai, ruhaszövetek és selymekben

!! Óriási választék !!

Szabott árak.

Ha nincs pénze

menjen

KAISER SALAMON

Halván-tica 2. sz. (Tóth Gyula házában)

Debrecen és vidéke legnagyobb

részlet áruházába,

ahol ha nincs is pénze a legújabb és a legszebb tavaszi újdonságokat mesés olcsó árban, a legkényelmesebb havi és heti részletfizetésre beszerezheti.

- 1 drb. legújabb divatu tavaszi női felöltő 10 K.-tól feljebb, havi 2 kor.
 - 1 drb. legújabb divatu fekete vagy színes női gallér 10 K.-tól feljebb, havi 1 kor.
 - 1 drb. férfi öltöny saját szabómmal készítve 40 K.-tól feljebb, havi 2 kor.
 - 1 drb. kész öltöny legújabb szabással 18 K.-tól feljebb, havi 2 kor.
 - 1 drb. gye rmek, fiu vagy leány öltöny 6 K.-tól feljebb, havi 1 kor.
 - 1 vég szépe sségi vászon, kanavász vagy Damaszt grálí 10 K.-tól feljebb, havi 1 kor.
 - 1 ágy és asztal garnitúra 10 K.-tól feljebb, havi 2 kor.
 - 2 ár b nyári paplan 3 K.-tól feljebb, havi 1 kor.
 - 2 drb szövet vagy csipke ablak függöny havi 1 kor.
 - 1 női ruhára való szövet teljes hozzávalóval havi 2 kor.
 - 1 drb tükör vagy tájkép, tetszés szerinti nagyság- és kivitelben havi 2 kor.
 - 1 drb paplan 2 személyes havi 1 kor.
 - 1 drb téli- vagy selyem kendő havi 1 kor.
 - 6 drb férfi- ing gallér és kézelővel, fehér vagy színes havi 2 kor.
 - Futók, ágy és asztal szőnyegek óriási választékban havi 2 kor.
- és még számos itt fel nem sorolt cikke.
- Máv. tisztviselők és munkások, ugyszintén dohánygyári, kefégyári és gépgyári-munkások, helybeli rendőrök és hajduk; városi, megyei és törvénytörési hivatali-karnak még ezen olcsó árakból is 10 százalék engedményt nyújtok.
- Tehát mindenkinek saját érdekében áll egy próba vásárlás által állításom valódiságáról meggyőződni.

!! A cégre tessék figyelni !!

Nemesített rózsákból nagy készlet olcsón.

Virágot kedvelő és kert gazdák közönségéhez!

Van szerencsém tavasz beáltával tisztelettel figyelmüket felhívni arra, hogy nálam csakis legjobb minőségű és legmegbízhatóbb fajok, kipróbált jó csiraképességgel **vetemény és virágmagvak kaphatók.**

Megnyugvásom az, hogy 18 évi ittlétem alatt magas polcra emeltem a helyi kertészetet.

kiváló tisztelettel

Paczelt János.

Gyökerek és koszorúk. Eserepos nyíló virágok

Tavaszi idényre!

Divatos és jutányos

CONFECTIO

Női és leány felöltők, kalapok beszerzésére ajánljuk.

Rózsá

elismert legnagyobb női divat áruházat

DEBRECEN, Kistemplom-bazár.

Plissé és Gouwré intézet * Külön kalap Szalon.

Gyászkalapokból állandó raktár.

MIHALOVITS J.

gyógyszertára s gyógyszerészeti műlaboratoriuma a „Kigyó“-hoz
DEBRECENBEN, FŐTÉR 31-İK SZÁM.

Ajánlja a következő közkeveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème arcszépítő s bőrápoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsíroz, tehát nappal is használható s az arcnak üde-séget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arcvörösség, májfolt, sömör, szeplo s egyéb tisztátalanságnál. 1 tégely harmat-crème ára 1 korona. A kréméhez használ- **Harmat-arccpor**, mely az arcnak landó poudert, a üde, ifju színt kölcsönöz, háromféle színben kapható u. m.: fehér, rózsá s crème színben. Kötő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. Jól tapad és igen jól fed. **Próbadoz** ára 50 fill. **Nagyobb doboz** 1 és 2 kor. **A Molitergin** a legkiválóbb arc s különösen kézbőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű lágyaságot, társnyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc- s kézbőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsíroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arcbőrt a legrövidebb idő alatt üdév, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, puhává változtat. Egy üveg Molitergin ára 1 korona.

Mihalovits J. gyógyszeriára a „Kigyó“-hoz Debrecen

Növényi-hajszer. Dr. Borsos féle Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsíroz. Nem piszkítja a fehérműt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést. 1 üveg hajszer ára 1 vagy 2 korona. **Növényi hajkenőcs.**

Dr. Borsos-féle Azok részére, a kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyan olyan kiváló hatásu hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszer. Ezen hajkenőcs is, teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

Egy tégelyhajkenőcs ára 1 korona **Iztelen csukamájolaj**

A Mihalovits-féle teljesen izetlen szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik. A Mihalovits-féle

China-bor.	Egy üveg ára 1 korona 60 fill
China vas bor.	
Conduangó-bor.	
Pepsin-bor.	

Szomorodni borból kiváló gondallal készült gyógyborok, melyek gyógytétel tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.